

Ačkoliv je Engadin převážně rovinatý, číhá tu na vás spousta překážek.

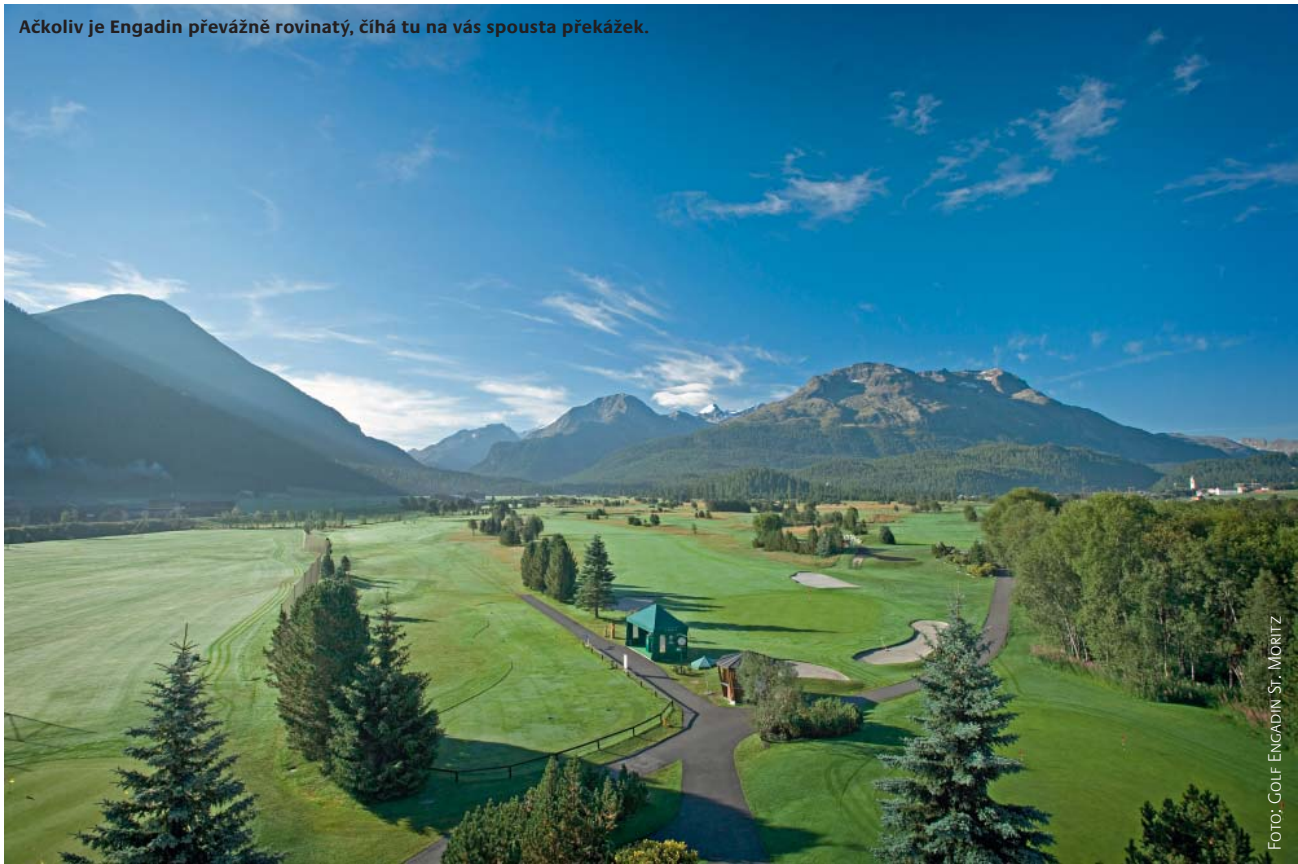

FOTO: GOLF ENGADIN ST. MORITZ

Svatý Mořic

– prostor nekonečných zážitků

Svatý Mořic má hodně přívlastků: elegantní, kosmopolitní, exkluzivní, drahý, dokonalý... A pravdivé jsou kupodivu všechny!

TEXT: NATAŠA KAMES, FOTO: PREZENTOVANÉ GOLFOVÉ RESORTY

Největší švýcarské středisko Svátý Mořic v horském údolí Engadin v kantonu Graubünden bývá díky své nadmořské výšce 1 856 metrů a vybrané klientele nazýván Top of the World (Vrchol světa). Leží na břehu Svatomořického jezera a má pouhých pět tisíc stálých obyvatel. Ti jsou velmi pyšní na zdejší klima, jež nazývají klimatem „šampaňským“ – kvůli suchému vzduchu a 322 dnům zalitým sluncem v průběhu jednoho roku.

Je-li tedy někde na světě místo, kde se horský turismus narodil, je to s největší pravděpodobností Svátý Mořic. Na počátku byla přitom sázka a odvážné vize

hoteliéra Johannese Badrutta. V letním období býval jeho hotel pěkně obsazen, ale ta zima... Proč tu vlastně nejsou žádní hosté, když i v zimě je ve Svatém Mořici většinou hezky a slunečno?

A tak přišel nápad. Když se Badrutt v září roku 1864 loučil s posledními šesti odjíždějícími britskými hosty, navrhl jim: „Pánové, přijedte na Vánoce, uvidíte, že na rozdíl od Londýna tady bude krásně i v zimě.“

„Je-li někde na světě místo, kde se horský turismus narodil, je to s největší pravděpodobností Svátý Mořic. Na počátku byla přitom sázka a odvážné vize hoteliéra Johannese Badrutta.“

A proč Angličané, kteří v 19. století tvořili nemalou část hostů, sedí v zimě v mlhavém, větrném a „ulepeném“ Londýně?

A kdyby se vám to nezdálo, tak zaplaťm náklady na vaši cestu z Anglie a zpět. Budete-li spokojeni, můžete v mém hotelu bydlet zdarma až do Velikonoc.“

Osmnáctijamkový Zuoz představuje zajímavou strategickou zkoušku.

Tenkrát trvala cesta z Londýna do Svatého Mořice několik dnů. Anglická partička si přesto dala říct. Přijeli na Vánoce na saních tažených koňmi a zjistili, že hoteliér měl pravdu. Sáňkovali, hráli kriket a závodili na koních na jezeře, a tak zde položili základy zdejšího sportování.

Na jaře se vrátili domů a podle dobových záznamů slyšela jejich vyprávění o zázračně slunečném údolí „půlka“ Anglie. Dějiny zimní turistiky v Alpách právě napsaly svoji první kapitolu. Geniální marketingový tah hoteliéra způsobil, že od tohoto roku 1864 příliv zimních hostů strmě stoupal a Svatý Mořic se etabloval jako prvotřídní destinace pro zimní dovolenou.

Po první světové válce a začátku hospodářské krize vyhledávali Evropané ve švýcarských Alpách rozptýlení. Hory jim nabízely vznešený únik od reality a současně odpovídaly duchu doby: rychleji, co nejvýše a co nejdále. V letech 1928 a 1948 se ve Svatém Mořici konala zimní olympiáda, jako v dosud jediném švýcarském středisku. Obrovské milníky, které vynesly městečko na světla světových ramp. Mířili sem slavní herci, celebrity, ruští oligarchové i čeští podnikatelé. Perský šáh, Brigitte Bardott, Coco Chanel, Alfred Hitchcock, Audrey Hepburn, Johnny Depp – ti všichni si Svatý Mořic oblíbili.

Dnes se svými světoznámými hotely, legendárními lokály pro labužníky a událostmi plnými lesku vytváří třípytí kontrast k malebným, na tradici bohatým

vesničkám kantonu Graubünden. Na světě je jen málo středisek s takovou koncentrací luxusních butiků, světových celebrit, milionářů, drahých restaurací a hotelů, z nichž šedesát procent má čtyři až pět hvězdiček.

... A GOLF TU HRAJÍ TAKÉ!

V bezprostřední blízkosti Svatého Mořice se nacházejí dvě osmnáctijamkové hřiště a v centru Mořice samotného kouzelná devítka.

Přímo v centru najdete první švýcarské golfové hřiště, devítijamkové GC St. Moritz, které je součástí hotelového areálu Kulm. Byli to opět Angličani, kteří „vyprovokovali“ majitele hotelu Kulm k vybudování hřiště. Jde o takovou miniaturu hřiště v Crans Montaně s dramatickými srázy a výstupy, spojení původní přirozené krajiny s nejmodernější golfovou architekturou. Podepsán je pod ním Mario Verdieri, který historické greens z roku 1891 re-designoval. Nejdelší jamka měří 120 metrů, nicméně o délce to tu vůbec není.

Devítku jsem si naplánovala hned na první den na dopoledne a chystala jsem se ji obejít dvakrát. Všechny tříparové jamky jsou umístěny na zalesněných svazích, takže kdo nehraje přesně, stráví většinu času hledáním. Tolik míčků jsem snad v životě neztratila...

Důmyslná odpaliště, většinou na vyvýšených místech, kam šplháte jen s holemi, protože vozík byste nanejvýš někde převrátili. Voda tu není, ale bunkerů je všude kolem greenů dost. Driver

a fairwayová dřeva i dlouhá železa můžete nechat v hotelu, vyjděte si jen s krátkými železy a putterem. Naštěstí jsem vyrazila na devátou, kdy místní hosté teprve pospíchají na snídani, a tak jsem nikoho nezdržovala. Změnila jsem taktiku: na každé jamce budu tak dlouho, dokud nebudu s hrou spokojená. Trefit green na první pokus, byť se zdá, že to není problém, představuje opravdovou výzvu.

Hotel jsem ovšem měla zajištěn jen na tři noci. Jediné, co mně dodávalo dobrou náladu a vždy mne uklidnilo, byly neskuptečné výhledy na alpské velikány osvětlené

UŽITEČNÉ INFORMACE

KULM GOLF ST. MORITZ

Adresa: Kulm Golf St. Moritz, Kulm Golf St. Moritz, 7500 St. Moritz, Switzerland
Tel.: +41 (0)81 836 82 36
Web: www.stmoritz-golfclub.ch
Email: info@stmoritz-golfclub.ch
Počet jamek: 9 | **Par:** 27
Délka (m): 930 (žlutá) | 850 (červená)
Green fee: 35 CHF | 20 CHF (druhé kolo)

ENGADINE GOLF CLUB

Adresa: Engadine Golf Club, Golf Engadin St. Moritz AG, A l' En 14, CH-7503 Samedan, Switzerland
Tel.: +41 (0)81 851 04 66
Web: www.engadin-golf.ch
Email: samedan@engadin-golf.ch
Počet jamek: 18 | **Par:** 72
Délka (m): 6 239 (bílá) | 5 939 (žlutá) | 5 400 (modrá) | 5 118 (červená)
Green fee: 110 CHF (červenec a srpen) | 90 CHF

GC ZUOZ-MADULAIN

Adresa: GC Zuoz-Madulain, Engadine Golf Club, Golf Engadin St. Moritz AG, A l' En 14, CH-7503 Samedan, Switzerland
Tel.: +41 (0)81 851 35 80
Web: www.engadin-golf.ch/de/golfanlagen/zuoz-madulain
Email: zuoz@engadin-golf.ch
Počet jamek: 18 | **Par:** 72
Délka (m): 6 017 (bílá) | 5 633 (žlutá) | 5 228 (modrá) | 4 662 (červená)
Green fee: 100 CHF (červenec a srpen) | 80 CHF

U zrodu malebné devítky GC St. Moritz stáli Angličané.

Foto: CC St. Moritz

ranním sluncem. Už aby tu byl sníh, sjezdovky mne ještě nikdy nezklamaly, tam si opět zlepším golfem stále srážené sebevědomí. Kdyby existoval v golfu ranking krásných horských scenérií, bylo by toto hřiště určitě mezi prvými.

Devítka byla ve skvělém stavu a u deváté jamky je akademie s velkými tréninkovými plochami: zastřešený driving range s 16 odpališti a velké cvičné greeny. Součástí klubovny je skvělá restaurace, kam mohou hosté hotelu Kulm zavítat večer v rámci polopenze.

GOLF ENGADIN ST. MORITZ

O dva roky později (1893) se rozhodlo pár Angličanů spolu s Casparem Badrutzem (syn vizionáře Johannese Badrutze)

protože komplikací v podobě fikaně umístěných jezírek a bunkerů i často soliterních stromů uprostřed fairwaye tu najdeme dost.

Odpolední vítr, který často fouká z Malojského sedla, celkem výrazně jamky prodlužuje. Na místě je použití síly a hlavy. A opět všude kolem nádherná alpská panoramata. Pozor si dejte na rezervaci hracích časů – dopolední časy si blokuji hotely pro své hosty.

Ve spolupráci se švédskou golfovou legendou Annikou Sörenstam zde byla zřízena golfová akademie The ANNIKA Academy. Tým PRO pod vedením Henriho Riese, který se staral dvacet let o Anničin švih, nabízí výuku na obou osmnáctijamkových hřištích.

Nejmladší zdejší golfové hřiště Zuoz Madulain se nachází dvacet minut od Svatého Mořice. Má úplně jiný charakter než GC Engadin. Je daleko strategičtější, a to díky značně zvlněnému terénu.

vybudovat další hřiště – první osmnáctku ve Švýcarsku.

Klasické parkové hřiště leží v nadmořské výšce 1 738 metrů, ale šplhat tu nebudete, nachází se překvapivě v naprosté rovině. Je celkem dlouhé a odpalujete na široké a přehledné fairwaye, lemované 700 let starými stromy. Musíte hrát opatrně,

GC ZUOZ-MADULAIN

Nejmladší zdejší golfové hřiště Zuoz Madulain se nachází dvacet minut od Svatého Mořice. Bylo vybudováno v roce 2003. Má úplně jiný charakter než GC Engadin. Je daleko strategičtější, a to díky značně zvlněnému terénu. Autorem je kanadský architekt Les Furber (u nás Karlštejn a Beroun).

SVATOMOŘICKÉ BONBÓNKY

Lanovky pro ubytované zdarma

Kdo se ubytuje kdekoli v okolí Sv. Mořice na déle než jednu noc, získá jako bonus lanovky zdarma. Je to příjemná úspora, protože lanovky, stejně jako všechno ve Švýcarsku, nejsou právě levné.

Whisky bar, kde si určitě vyberete

Ani v případě, že nejste večer pozváni na raut, nemusíte zůstat „na suchu“. Můžete si zajít do největšího světového whisky baru, nenápadně ukrytého v podzemních prostorách hotelu Waldhaus na břehu Mořického jezera.

„Vybrat lze z 2 500 druhů whisky. A k máni tu je například whisky z Indie i z Čech,“ pochlubil se majitel baru Claudio Bernasconi. Právě za těmi exkluzivnějšími vyrazí švýcarský sběratel každoročně do světa. Některé mu však přivážejí i samotní hosté.

Kdy se zrodil ten nápad? „Asi před 25 lety. Nejdřív jsem měl největší whisky bar ve Švýcarsku, pak v Evropě a nakonec jsme od roku 1996 v Guinnessově knize rekordů jako největší whisky bar na světě,“ prozradil.

Cukrárna Hauser

Cukrárna v hotelu Hauser v centru Svatého Mořice si své renomé vydobyla na lanýžových čokoládových bonbonech. Výběr vám určitě vyrazí dech.

Michelinské hvězdy

V pětihvězdičkovém hotelu Giardino Mountain v Champfèr byl kuchař Rolf Fliegau významněn hned dvěma michelinskými hvězdami. Od roku 2012 září nové hvězdy i v restauracích Talvò by Dalsass, Vivanda a Chesa Pirani. Z celkového počtu 82 restaurací má 15 z nich dohromady 221 bodů Gault Millau a tři restaurace michelinskou hvězdu.

Chata Heidi

Originální chata Heidi připomíná příběh osiřelého děvčátka z hor, kterou si k sobě vzala teta a nechala ji přes zimu u dědečka v Alpách, které Heidi doslova učarují. Kniha spisovatelky Johanny Spyri se stala jednou z nejznámějších dětských knih v německy mluvících zemích. Zde v Engadinu byl natočen stejnojmenný film a chata Heidi na Svatém Mořicem v Salatrains je oblíbeným cílem rodinných výletů.

Za kulturou

Nabídka galerií a muzeí ve Svatém Mořici nelze ignorovat. Nenechte si ujít Segantini Museum, kde je umístěna velká sbírka děl tohoto italského malíře 19. století. Jeho tvorba byla pevně spojena s Engadinem, tady ve vesnici Malaja žil, maloval a také zemřel.

Web: www.segantini-museum.ch

Využil terén, do kterého příliš nezasahoval, výškový rozdíl hříště činí padesát metrů. Z jamek jsou opět krásné výhledy nejen na hory, ale na obě blízké historické vesničky, Zuoz a Madulain.

HOTELY V SV. MOŘICI – AUTENTICITA A KVALITA

Vzhledem k tomu, že elitní klientela nebydlí ve vlastních vilách, je po prvo třídních hotelech velká poptávka. O její přízeň bojuje pět pětihvězdičkových hotelů. Ty nejstarší a nejtradičnější dnes už řídí pátá nebo šestá generace. Navíc má každý hotel svou vlastní duši a svou zcela speciální klientelu. K nejzajímavějším patří ve Svatém Mořici bezpochyby Kulm Hotel St. Moritz.

Původně malý penzion, který v roce 1856 přebudoval legendární hotelový vizionář Johannes Badrutt na první hotel ve Svatém Mořici, dnes prvotřídní mohutný palác, s přehledem ovládající pohledy na Svatý Mořic. Svého pionýrského ducha Badrutt předvedl znovu v roce 1878, když v hotelu Kulm poprvé v celém Švýcarsku instaloval elektrické osvětlení. V letech 1928 a 1948 byly v parku hotelu Kulm dokonce zahajovány olympijské hry. Dnes patří hotel dokonce k těm architektonicky nejvýznamnějším stavbám. Pokoje a suity jsou vybudovány v elegantním secesním stylu a vybaveny maximálním pohodlím a nejmodernější technikou. K dispozici jsou moderní prostorné lázně.

Golfisté jsou tu v létě vítáni, jak dokazuje hotelová golfová nabídka 'All you can Play'. Stačí si rezervovat čtyřdenní pobyt (čtyři noci) a od června do září můžete na všech třech hříštích hrát zdarma. Recepce (reservations@kulm.com) vám tee time samozřejmě zajistí.

Hosté hotelu se mohou těšit na celou řadu jedinečných zážitků. Třeba na večeři „Chef's Table“, kdy se jí přímo v kuchyni a lze se dívat kuchařům do hrnců, nezapomenutelná je i návštěva Dracula Clubu nebo nejstaršího sportovního Sunny Baru či jazzové koncerty v Miles Davis Lounge.

NEJVÝŠE POLOŽENÉ LETIŠTĚ

Nejvíce návštěvníků sice přijíždí do Svatého Mořice autem nebo vlakem (zajíždějí sem i legendární expresy Glacier

express a Bernina express), město však má i své vlastní letiště, jež je nejvýše položeným mezinárodním letišťem v Evropě. Jmenuje se Samedan, někdy se mu také říká Engadin Airport a jeho přistávací plocha leží o více než sto metrů výš než vrchol Sněžky.

Ve výšce 1 707 metrů nad mořem tady přistávají menší soukromá letadla, jako je Cessna, můžeme ale vidět i Boeingsy BBJ a 737. Přistávání vyžaduje skutečně zkušené piloty, kteří se vypořádají nejen s vrcholky dosahujícími téměř čtyř tisíce metrů, ale také se složitým povrchem, velmi nepříjemným větrem a především s tím, že letiště není řízené.

Z těchto důvodů je také považováno za jedno z nejnáročnějších na světě.

Letadla na něm vesměs nemohou parkovat a musí krátce po přistání odletět, přičemž jejich pasažéři zpravidla pokračují v cestě do Svatého Mořice helikoptérou, každý významný hotel má vlastní přistávací plochu.

GASTRONOMICKÉ SPECIALITY

Zdejší kuchyně (tedy kantonu Graubünden) je ovlivněna celou řadou vlivů sousedních zemí. Hlavní specialitou jsou plněné mangoldové listy capuns, pochází odtud i hustá kroupová polévka se zeleninou Gerstensuppe, které dodává nezaměnitelnou chuť tradiční sušené maso Bündnerfleisch. Domů si musíte odvézt tradiční ořechový koláč Nusstorte nebo líkér Röteli. ■

